

Aanvullend onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Sengelbroeksestraat 12, Luyksgestel

Opsteller(s): F. V. van der Lans

Aanvullend onderzoek vleermuizen

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Sengelbroeksestraat 12, Luyksgestel
Opsteller(s)	F. V. van der Lans
Datum	06-08-2018
Versienummer	02
Rapportkenmerk	ER20180705v02
Aantal pagina's	21
Opdrachtgever	Van Dun Advies B.V.
Contactpersoon	A. Voogt
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Lans, F. V. van der, 2018. Aanvullend onderzoek vleermuizen. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Sengelbroeksestraat 12, Luyksgestel. Rapportkenmerk ER20180705v01. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2018

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding.....	5
1.2	Onderzoeksvragen.....	5
1.3	Leeswijzer.....	5
2	Beschrijving activiteit.....	7
2.1	Locatie.....	7
2.2	Beschrijving.....	7
2.3	Voorgenomen ontwikkelingen.....	8
2.4	Planning.....	8
2.5	Toekomstige situatie.....	8
3	Onderzoek beschermde soorten.....	11
3.1	Werkwijze.....	11
3.2	Volledigheid onderzoek.....	11
3.3	Resultaten aanvullend onderzoek.....	12
4	Effectbeoordeling.....	15
4.1	Vleermuizen.....	15
5	Maatregelen.....	17
5.1	Vleermuizen en algemene broedende vogels.....	17
6	Conclusies en aanbevelingen.....	19
6.1	Conclusies.....	19
6.2	Aanbevelingen.....	20
7	Literatuur.....	21
7.1	Internet.....	21
7.2	Literatuur.....	21

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Van Dun Advies B.V. heeft Ecoresult B.V. een aanvullend onderzoek vleermuisonderzoek uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Sengelbroeksestraat 12, Luyksgestel. De aanleiding betreffen het omzetten van het terrein van een agrarisch bedrijf naar een woonfunctie. De werkzaamheden betreffen sloop van schuren en stallen en nieuwbouw van een woning (zie verder hoofdstuk 3.2). Aanvullend onderzoek naar deze soortgroep was noodzakelijk om vast te stellen of vleermuizen inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

1.2 *Onderzoeksvragen*

In het onderzoek worden 4 onderzoeksvragen beantwoord:

1. Zijn vleermuizen aanwezig?
2. Welke functie(s) heeft het object of het gebied voor vleermuizen?
3. Blijft de functionaliteit van de voortplantingsplaatsen en vaste rust- of verblijfplaatsen behouden?
4. Welke eigenschappen van het object of gebied moeten gemitigeerd of gecompenseerd worden?

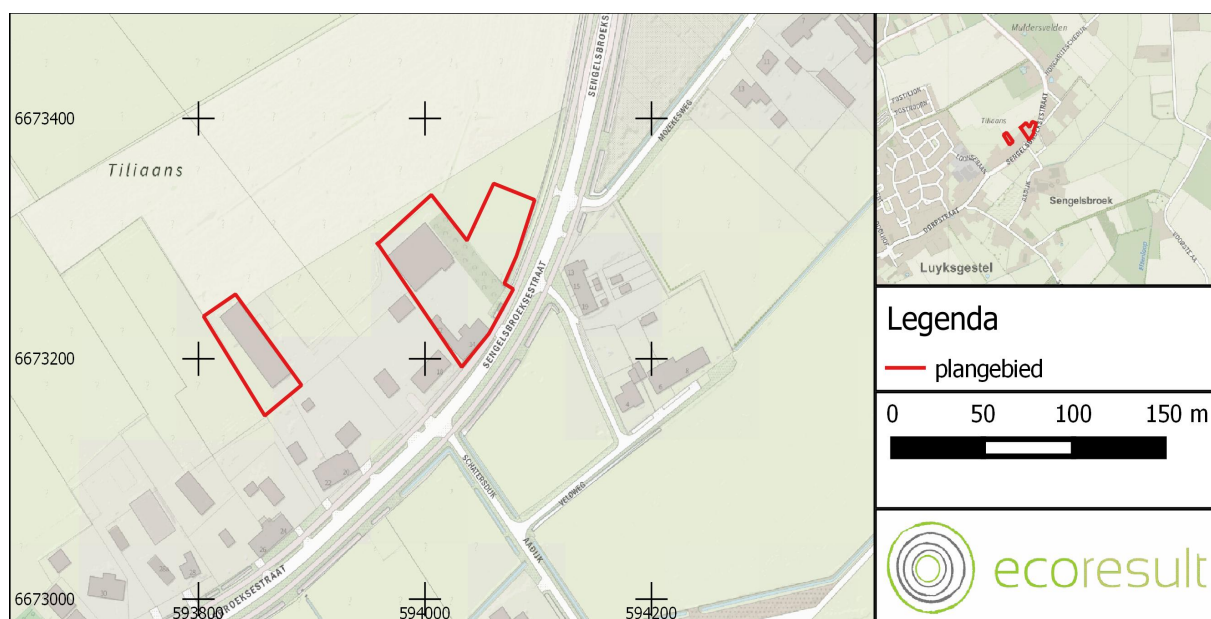
1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna volgt een beschrijving van de werkwijze van het onderzoek, de resultaten van het onderzoek en een effectbepaling van de geplande werkzaamheden. Aansluitend wordt beschreven welke maatregelen genomen dienen te worden negatieve effecten te voorkomen of te verminderen. Er wordt afgesloten met de conclusies en aanbevelingen.

2 Beschrijving activiteit

2.1 Locatie

Het plangebied genaamd Sengelbroeksestraat 12, Luyksgestel betreft een voormalig agrarisch bedrijf, gemeente Bergeijk, provincie Noord-Brabant. Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom van Luyksgestel (Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

2.2 Beschrijving

- Het plangebied betreft het terrein van een voormalig agrarisch bedrijf met een bedrijfswoning en 3 schuren. Het woonhuis betreft een woning uit 1930 met daaraan een nieuw aangebouwd deel (circa 1970). Het oude deel van de woning heeft rondom stenen muren zonder luchtsponw. Het nieuw aangebouwde deel heeft een luchtsponw met stootvoegen op circa 2,5 meter hoog. Het is niet bekend of de luchtsponw via ruimten onder dakpannen te bereiken is. Op het gebouw ligt een zadeldak met dakpannen. Tussen de dakpannen is geen ruimte aanwezig. Op enkele plekken op de noordelijke gevel zijn de betonvoegen uitgescheurd waardoor smalle ruimten toegang bieden tot het dakvlak. Op de oostzijde van het dak ligt een groot zeil om lekkage tegen te gaan.

- Open water is in het plangebied afwezig.
- Rondom het erf liggen weilanden en akkerland.
- Groen is aanwezig in de vorm van tuinbeplanting, ligusterhagen en enkelvoudige bomenrijen aan de oost en westzijde. In de bomen zijn geen holten of scheuren aangetroffen.
- Verlichting is in het plangebied grotendeels afwezig. Mogelijk is enige tuinverlichting aan het woonhuis aanwezig.

2.3 *Voorgenomen ontwikkelingen*

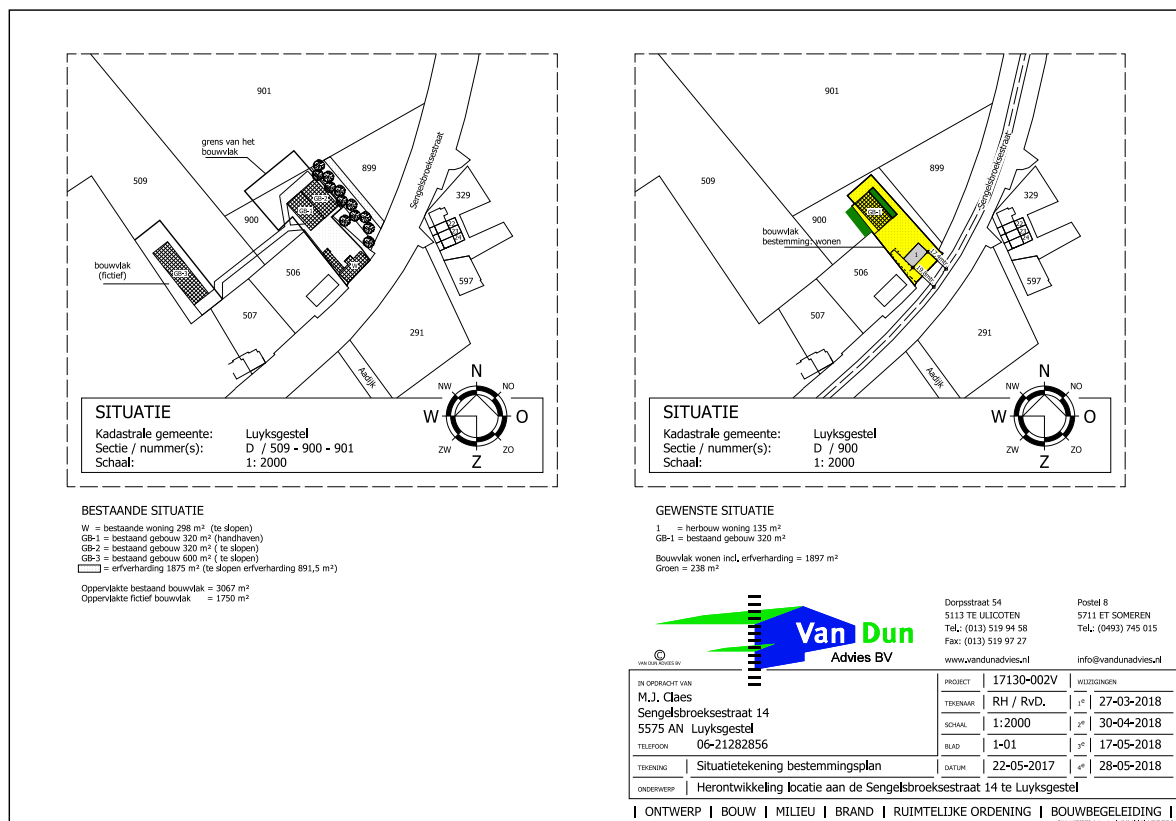
De planontwikkelingen betreft het omzetten van een agrarisch bedrijf naar een woonfunctie. De gewenste activiteiten die als gevolg hiervan worden mogelijk gemaakt betreffen:

- Sloop van twee schuren, één schuur blijft behouden (afbeelding 3).
- Sloop van de bedrijfswoning (zowel oude als nieuwe).
- Verwijderen erfverharding.
- Herbouw van een woning ten oosten van de huidige woonplek (afbeelding 2).

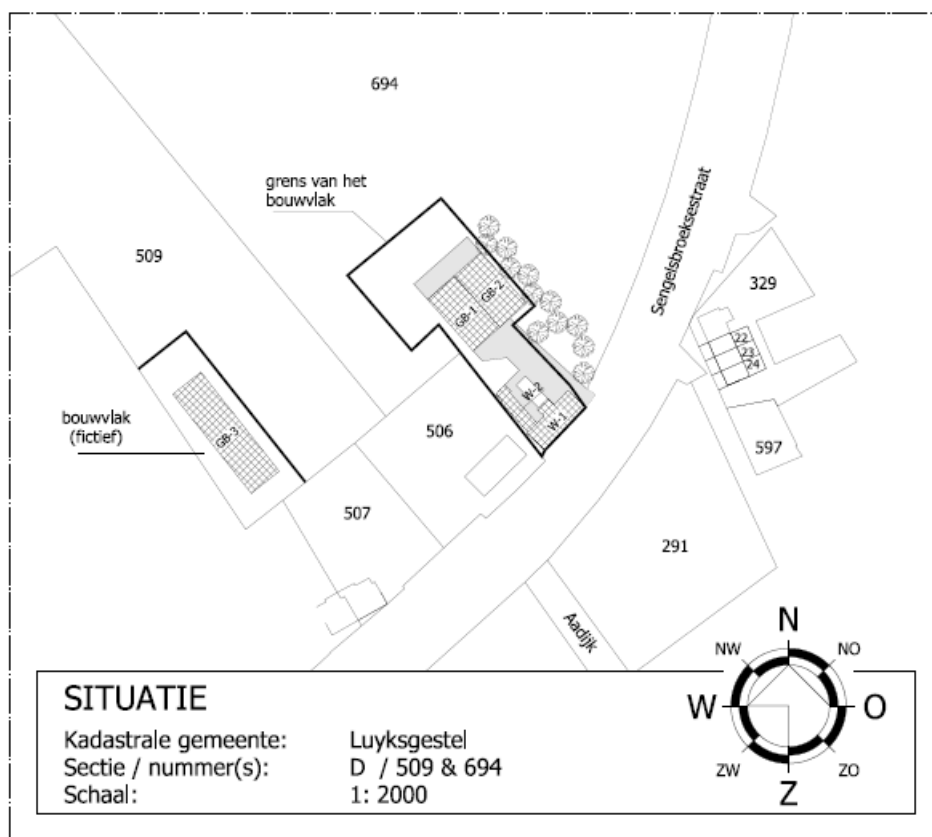
2.4 *Planning*

De planning van de voorgenomen ontwikkelingen is op dit moment nog onbekend.

2.5 *Toekomstige situatie*

Afbeelding 2: Schets van toekomstige situatie, weergegeven op de kadastrale kaart. Kaartbron: Van Dun Advies B.V.

BESTAANDE SITUATIE

- W-1 = bestaande woning (te slopen)
- W-2 = bestaande woning (te slopen)
- GB-1 = bestaand gebouw 320 m² (handhaven)
- GB-2 = bestaand gebouw 320 m² (te slopen)
- GB-3 = bestaand gebouw 600 m² (te slopen)
- = te slopen erfverharding 770 m²

Oppervlakte bestaand bouwvlak = 3067 m²
 Oppervlakte fictief bouwvlak = 1750 m²

Afbeelding 3: huidige situatie met te slopen bebouwing. Kaartbron: Van Dun Advies B.V.

3 Onderzoek beschermde soorten

3.1 Werkwijze

De volgende soorten/soortgroepen zijn onderzocht:

Vleermuizen: Onderzoek naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen en functioneel leefgebied (kraamkolonie, paarverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, vliegroute en foerageergebied) van gewone en ruige dwergvleermuizen en laatvlieger binnen het plangebied conform de condities en methodiek van het meest actuele vleermuisprotocol (Vleermuisprotocol2017).

In tabel 1 een overzicht gegeven van de het aanvullend onderzoek, de onderzoeksmomenten, weersomstandigheden en betrokken ecologisch deskundigen. Alle betrokken deskundigen hebben aantoonbare ervaring op het gebied van inventariseren van vleermuizen.

Veldbezoek	Datum	Type onderzoek	Tijdstip	Onderzoeker	Temperatuur	Neerslag (mm)	Windrichting	Windkracht
1	11-09-2017	Vleermuizen	20:00 – 22:00	M. Oomen	12 °C	0	ZW	3 bft
2	30-09-2017	Vleermuizen	19:40 – 21.40	M. Oomen	9 °C	0	ZW	2 bft
3	24-05-2018	Vleermuizen	21:40 – 23:40	F. van der Lans	15 °C	0	NO	2 bft
4	25-05-2018	Vleermuizen	03:30 – 05:30	F. van der Lans	13 °C	0	NO	1 bft
5	29-06-2018	Vleermuizen	22:00 – 00:00	F. van der Lans	16 °C	0	NO	3 bft

Tabel 1: Onderzoeksmomenten met weergegevens. Bron: KNMI.nl weerstation Eindhoven, gecorrigeerd met eigen waarnemingen in het veld.

3.2 Volledigheid onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd volgens de voor die soort(groep) geldende standaarden. Het onderzoek is uitgevoerd in de nazomer van 2017 en voorjaar van 2018.

3.3 Resultaten aanvullend onderzoek

3.3.1 Vleermuizen

3.3.1.1 Aangetroffen soorten

Gedurende de veldonderzoeken zijn 2 soorten vleermuizen waargenomen:

- Gewone dwergvleermuis
- Grootoorvleermuis spec.

3.3.1.2 Gewone dwergvleermuis

Tijdens alle veldbezoeken in het kader van het vleermuisonderzoek (Tabel 1) werden waarnemingen van gewone dwergvleermuizen in en om het plangebied verricht. In het plangebied bevindt zich geen verblijfplaats. De gewone dwergvleermuizen foerageren vooral langs de grote zomereiken aan de oostrand van het erf, worden daar tijdens de avond bezoeken en ochtend bezoeken gezien en blijven de hele nacht aanwezig. De (zomer-) verblijfplaats is niet gevonden, maar bevindt zich ten westen van en buiten het plangebied.

Afbeelding 4: Waarnemingen van gewone dwergvleermuis. Kaartbron: PDOK

3.3.1.3 *Grootoorvleermuis spec.*

In de vroege ochtend van 25 mei is een grootoorvleermuis spec. waargenomen die foerageerde in de zomereiken aan de oostkant van het erf. Voor het licht werd verdween de grootoorvleermuis in westelijke richting. Aangezien in deze omgeving het voorkomen van de zeldzamere grijze grootoorvleermuis, naast de gewone grootoorvleermuis, niet is uitgesloten kan de grootoorvleermuis niet op naam gedetermineerd worden en wordt daarom genoteerd als grootoorvleermuis specimen.

Abbeelding 5: Waarnemingen van grootoorvleermuis spec. Kaartbron: PDOK

3.3.2 Samenvatting

- In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen.
- In het plangebied is geen vliegroute van vleermuizen aanwezig.
- In het plangebied is foerageergebied aanwezig van 2 – 3 gewone dwergvleermuizen.
- In het plangebied is éénmalig een foeragerende grootoorvleermuis spec. waargenomen.
- De zomereiken aan de oostkant van het erf vormen foerageergebied.

- Het plangebied is geen essentieel foerageergebied aangezien er in de omgeving veel meer vergelijkbaar habitat aanwezig is.
- Het plangebied is geen essentieel foerageergebied aangezien het om slechts enkele foeragerende dieren gaat.

4 Effectbeoordeling

4.1 *Vleermuizen*

In het plangebied zijn de volgende functies vastgesteld:

Soortgroep	Soort	Functie	Locatie
Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	foerageergebied	bomen oostkant erf
Vleermuizen	Grootoorvleermuis	foerageergebied	bomen oostkant erf

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen en geen vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. In het plangebied zijn foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen en een grootoorvleermuis spec. De functies zijn niet essentieel, omdat het gaat om kleine aantallen dieren en een klein plangebied in een omgeving met veel potentieel leefgebied voor vleermuizen. Het foerageergebied betreft de grote zomereiken aan de oostkant van het erf. Deze bomen vallen deels binnen de begrenzing van de toekomstige situatie. Op de locatie van de bomen staan geen woningen gepland. Indien (een deel van) de zomereiken in de toekomstige situatie wordt opgenomen, blijft het niet-essentiële foerageergebied van de gewone dwergvleermuizen naar verwachting behouden.

5 Maatregelen

5.1 *Vleermuizen en algemene broedende vogels*

Door de werkzaamheden zal mogelijk niet-essentieel foerageergebied van de gewone dwergvleermuis verloren gaan door het verwijderen van bomen op het erf.

- Neem zoveel mogelijk van de huidige beplanting van eiken op in de nieuwe situatie.
- Indien er sprake is van kap van bomen dient dit in ieder geval te gebeuren buiten het vogelbroedseizoen (vogelbroedseizoen is grofweg de periode 15 maart – 15 juli).

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 *Conclusies*

Men is voornemens de bebouwing (stallen/schuren) behorende tot de Sengelbroeksestraat 12 te Luyksgestel te slopen ten behoeve van nieuwbouw van woningen. Naar aanleiding hiervan is in 2017 door Ecoresult B.V. een potentieonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde flora en fauna. Uit dit onderzoek bleek dat er in het plangebied potentie aanwezig is voor vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen van vleermuizen. Aanvullend onderzoek naar deze soortgroep was noodzakelijk om vast te stellen of vleermuizen inderdaad aanwezig zijn en zo ja, hoe in het kader van de Wet natuurbescherming gehandeld dient te worden.

In opdracht van Van Dun Advies B. V. heeft Ecoresult B.V. een aanvullend veldonderzoek uitgevoerd naar vleermuizen in het plangebied genaamd: Sengelbroeksestraat 12 te Luyksgestel. De veldonderzoeken zijn uitgevoerd onder de condities en methodiek van de geldende vleermuisprotocollen en kennisdocumenten, door een ecologen van Ecoresult B.V. met aantoonbare ervaring op het gebied van het inventariseren van vleermuizen. Dit onderzoek heeft de volgende resultaten opgeleverd:

Vleermuizen

- In het plangebied bevinden zich geen verblijfplaatsen van vleermuizen.
- In het plangebied bevinden zich geen vliegroutes van vleermuizen.
- In het plangebied bevindt zich niet-essentieel foerageergebied van enkele gewone dwergvleermuizen.
- De eiken die het foerageergebied vormen kunnen deels behouden blijven in de toekomstige situatie.
- Een ontheffing op de Wet Natuurbescherming hoeft niet te worden aangevraagd.
- De resultaten van dit onderzoek blijven drie jaar geldig.

6.2 *Aanbevelingen*

6.2.1 **Zorgplicht**

De Wet natuurbescherming erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht ontstaan. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Dit houdt bijvoorbeeld in dat wanneer men in het werkterrein een egel aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

6.2.2 **Natuur inclusief bouwen**

Los van de onderzoeksresultaten, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van flora en fauna bij de toekomstige inrichting van het plangebied. Dit in het kader van de duurzame inrichtingsmaatregel: "inclusief inrichten voor flora en fauna". . Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren.

7 Literatuur

7.1 *Internet*

PDOK (Publieke Dienstverlening Op Kaart)

<https://www.pdok.nl/>

Kennisdocumenten

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

Vleermuisprotocol 2017

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

7.2 *Literatuur*

Provincie Noord-Brabant, 2017. Nieuwe Wet Natuurbescherming.